bepalingen van het gewone vruchtgebruik, m.n. art. 578 CC, van toepassing moeten zijn. Aan dit art. correspondeert art. 803 B.W., luidende: „Vruchtgebruik is een zakelijk recht om van eens anders goed de vruchten te trekken, alsof men zelf eigenaar daarvan was, mits zorgende dat de zaak zelve in stand blijve."
Men kan toegeven dat er sprake is van een periodieke velling, moge het dan zijn na vrij langdurige periodes. Maar wat is het essentiële verschil met een gewone bosopstand? Bij het opstellen van het code-artikel dacht de wetgever natuurlijk niet aan peppelbossen, hij had voor ogen de „haute futaie"-opstanden, nl. eiken-, beuken- e.d. opstanden van 100-200 jarige leeftijd. Men kan niet zeggen dat indertijd peppelcultuur niet bekend was, maar het waren waarschijnlijk zo goed als geen bossen. (Noot: Bruno Schmitz-Lenders heeft aan zijn „mein Pappel-Testament" als aanhangsel toegevoegd de vertaling van het in 1769 uitgegeven geschrift van de Markies Pelée de Saint Maurice over „L'art de cultiver les Peupliers d'Italie".)
Het wil ons voorkomen dat binnen het raam der wettelijke bepalingen ter zake van vruchtgebruik op houtopstanden een populierenbos evenzeer past als een eikenopstand. De schrijver heeft echter nog een ander argument. Hij stelt dat als men in Frankrijk spreekt over de verbouw van peppels, men het dan heeft over het geheel der peppelcultuur in dat land. En nu zijn die in bosverband volgens de auteur maar spaarzaam, immers vrijwel uitsluitend voorkomende in de Rijn- en Saône-valleien. Het argument lijkt niet bijzonder sterk. Immers het feit dat over het algemeen populieren als laan- of randbeplantingen voorkomen, doet dit andere feit niet teniet dat er in het noordoosten van Frankrijk uitgestrekte (industriële) populierenbossen zijn en dat een bos nu eenmaal iets anders is dan een enkele rijbeplanting. Men vraagt zich af hoe in een dergelijk geval in Nederland zou moeten worden beslist. Neem een peppelopstand van 100 ha op cultuurgrond aangelegd, en van diverse leeftijdsklassen, bijv. 15-25 jaar. Gesteld dat iemand daarvan het vruchtgebruik verkrijgt, dan zal deze persoon, indien hij gedurende 25 jaar dat genot heeft, nimmer mogen vellen en zich moeten bepalen tot het nemen van poten en stekken? En wat als het ogenblik daar is dat de opstand op scha komt te staan, zodat het redelijk is dat er geveld wordt? En voor wie is dan het provenu? En hoe met lanen en met randbeplantingen?
Zo kan men zich nog andere kwesties daarbij voorstellen, maar wij menen te moeten volstaan met hetgeen wij hierover hebben gesteld.

M. A. Erkelens / De keuring van de populier (slot)

Directeur N.A.K.B.

Veldkeuring van de planten in de boomkwekerijen en registratie van de gekeurde partijen.

Ingevolge artikel 7 van het Algemeen Keuringsreglement van de N.A.K.B. zijn de aangesloten kwekers verplicht jaarlijks al hun planten van de rassen en soorten, waarvoor de keuring verplicht is gesteld (verplicht is deze voor alle nutspopulieren), vóór een bepaalde datum ter keuring aan te bieden op daarvoor beschikbaar gestelde formulieren. Hierop moeten de partijen in volgorde zoals ze te velde staan en per perceel afzonderlijk, worden vermeld.
(Onder „een partij" wordt in dit verband verstaan een hoeveelheid planten van éénzelfde ras, eenzelfde leeftijd en op eenzelfde perceel voorkomend.)
Deze formulieren zijn zo ingericht, dat ze tevens dienst kunnen doen om er de keuringsuitslag op aan te brengen en de partijen te registreren. Na de definitieve keuring ontvangt de betreffende kweker de keuringsuitslag (een copie van het keuringsformulier). Kan de kweker zich niet met de keuringsuitslag verenigen, dan kan hij herkeuring aanvragen. Deze wordt door de technisch leider of de directeur verricht. Kan de kweker zich ook niet met de uitslag van deze keuring verenigen, dan kan hij zich wenden tot de Commissie van Beroep inzake keuringen. De uitslag van deze Commissie is zowel voor de betreffende kweker als voor de N.A.K.B. bindend.
Het populiereplantmateriaal wordt als regel tweemaal per jaar gekeurd. De eerste keuring heeft plaats in het voorjaar tijdens het uitlopen van de planten (bij de meeste rassen zijn eventuele rasafwijkingen op dat moment het beste vast te stellen), de tweede keuring in de loop van de zomer. Bij deze laatste keuring worden de planten tevens op mozaïekvirus gekeurd.
Om te kunnen worden goedgekeurd moet een partij planten rasecht en geheel raszuiver zijn. Worden er planten van een ander ras in aangetroffen dan moeten deze er uit worden verwijderd, alvorens goedkeuring kan plaats vinden. Een uitzondering geldt indien het een partij meerjarige planten betreft en met zekerheid is vast te stellen, tot welk ras de afwijkende planten behoren. In dat geval worden de afwijkende planten duidelijk met verf gekenmerkt en worden ze gerekend niet tot

N.A.K.B.-keurmeester voorziet de populiereheesters van een N.A.K.B.-strookje en beoordeelt de bomen tevens op uiterlijke kwaliteit en eventueel voorkomen van schorsbrand.

Foto: N.A.K.B /Marinus

de betreffende partij te behoren. Op het keuringsformulier wordt in zo'n geval aantekening gemaakt van het aantal afwijkende planten en de naam van het betreffende ras.
Behoren de afwijkende planten tot een ras, dat morphologisch veel overeenkomst vertoont met het ras van de te keuren partij, zodat opzuiveren niet voldoende zekerheid biedt dan kan zo'n partij niet worden goedgekeurd. Ze wordt dan als regel *„buiten de keuring geplaatst"*, tenzij dit in verband met ziekten ongewenst is; in dat geval wordt ze afgekeurd.
Eveneens buiten de keuring geplaatst worden partijen planten waarvoor niet is uitgegaan van goedgekeurd stekhout, of waarvan de toegestane tijdsduur voor nabouw is overschreden.
Een buiten de keuring geplaatste partij planten kan niet opnieuw in de keuring worden gebracht en planten van zulk een partij mogen ook niet met een N.A.K.B.-strookje of ander keuringsbewijs worden afgeleverd. Het is de betreffende kweker wel toegestaan deze planten zonder keuringsbewijs af te leveren, uiteraard als ongekeurd materiaal.
Bij de keuring op ziekten wordt bij de populier alleen gelet op mozaïekvirus en schorsbrand. Het betreft hier in beide gevallen ziekten die in „de Keuringsvoorschriften" als „ernstig" zijn aangemerkt, derhalve moeten de betreffende partijen of individuele planten, aangetast door een dezer ziekten, steeds worden afgekeurd en uit het te keuren perceel worden verwijderd.
Voor beide ziekten zijn nog maximum percentages van aantasting gesteld, die bij de veldkeuring of contrôle (op schorsbrand) in een partij mogen worden aangetroffen. Voor mozaïek geldt een maximum van 15 %, voor schorsbrand van 5 %. (Dit houdt niet in, dat de zieke planten mogen blijven staan: zoals boven vermeld moeten ze steeds worden verwijderd.)
Worden in een partij planten hogere percentages aangetroffen, dan moet ze òf worden *afgekeurd en vernietigd* - dit geschiedt wanneer het percentage zieke planten aanmerkelijk hoger is dan het toegestane -, òf *„tijdelijk in de keuring aangehouden"*, en op een later tijdstip opnieuw worden gekeurd. Dit laatste geschiedt alleen wanneer het percentage zieke planten niet veel boven het toegestane maximum ligt en redelijkerwijs verwacht mag worden, dat de ziekte zich niet zal uitbreiden.
Voorts worden soms tijdelijk in de keuring aangehouden partijen planten, welke op het moment van de keuring onvoldoende op raszuiverheid en ziekten te beoordelen zijn. Dit doet zich o.a. voor indien het gewas op het moment van de keuring nog onvoldoende ontwikkeld is of ernstig door luis is aangetast.
Het zal de lezer opvallen, dat bij de keuring niet wordt gelet op ziekten zoals Marssonina en roest (Melampsora). De reden hiervan is, dat tot nu toe werd aangenomen dat deze ziekten, hoewel ze de groei benadelen, geen blijvende schade aan de bomen veroorzaken. Nu inmiddels echter is komen vast te staan, dat de vroege bladval, die beide ziekten als regel veroorzaken, de bomen vatbaarder maken voor schorsbrand en bestrijding van deze ziekten zeer wel mogelijk is, zou het wellicht toch wenselijk zijn, dat de N.A.K.B. de Marssonina en roest in zijn keuring gaat betrekken.
Daar de groeibelemmering groter is naarmate deze bladziekten vroeger optreden, zou een tijdstip kunnen worden gesteld tot welke de bomen praktisch vrij moeten zijn van deze bladziekten, op straffe van in de keuring aanhouden of buiten de keuring plaatsen.

Partijkeuring en waarmerking.

De partijkeuring vindt plaats kort voor de aflevering van de planten. Als regel geschiedt deze gelijktijdig met het aanbrengen van het bekende N.A.K.B.-strookje. Deze keuring heeft betrekking op de uiterlijke kwaliteit van de planten en op eventueel voorkomende ziekten, met name op schorsbrand.
Bij de keuring op uiterlijke kwaliteit worden bij de populier (en wilg) twee kwaliteiten onderscheiden, t.w. kwaliteit „Normaal" en kwaliteit „B".
Het waarmerkstrookje is zo ingericht, dat het zowel voor kwaliteit „Normaal" als kwaliteit „B" kan worden gebezigd. Kwaliteit normaal wordt aangegeven door het volledige strookje, kwaliteit B door het strookje waarvan het blauwe souche (rechts van het strookje) is verwijderd.
Voor elke kwaliteit zijn minimum normen gesteld voor de ontwikkeling (zwaarte) van de boom of plant en (bij de meerjarige) voor de vorm van stam en kroon. Deze normen zijn gedetailleerd opgenomen in het Reglement Uiterlijke Kwaliteitseisen van de N.A.K.B. Het zou teveel ruimte vergen deze normen hier te beschrijven. Voor belanghebbenden is het Reglement Uiterlijke Kwaliteitseisen op aanvrage gratis verkrijgbaar bij de N.A.K.B., Laan Copes van Cattenburch 56, Den Haag.

De keuring op schorsbrand is een moeilijke zaak omdat een aantasting door deze ziekte meestal pas in het voorjaar op de bomen zichtbaar wordt. De bomen zijn dan meestal reeds afgeleverd.
Het komt herhaaldelijk voor dat in een perceel leverbare populieren, dat *in het voren* is gewaarmerkt, later bij de contrôle op schorsbrand, aangetaste planten worden aangetroffen. In zo'n geval worden de aangetaste bomen uiteraard direct van het waarmerkstrookje ontdaan en wordt de kweker opgedragen tot nader order geen bomen meer af te leveren van het betreffende perceel, maar een afdoende maatregel is dit niet. Het komt ook nog al eens voor, dat van een dergelijk perceel reeds bomen zijn afgeleverd.
Een andere moeilijkheid bij de keuring op schorsbrand is, dat deze ziekte niet jaarlijks optreedt of althans niet in elke kwekerij of soms in zo'n geringe mate dat er nauwelijks van een aantasting sprake is. Het is in verband hiermede niet doenlijk om verplicht voor te schrijven, dat de bomen pas in het voorjaar mogen worden afgeleverd.
Het zal de lezer uit het voorgaande duidelijk zijn, dat het N.A.K.B.-strookje geen waarborg biedt, dat de gekeurde bomen vrij zijn van schorsbrand. Hierop is trouwens ook reeds eerder in publikaties door de N.A.K.B. gewezen.
Er is door het Bestuur van de N.A.K.B. bepaald, dat de goedgekeurde planten ten bewijze van goedkeuring bij de aflevering moeten zijn voorzien (afzonderlijk of per bos als voorgeschreven) van een N.A.K.B.-waarmerkstrookje. Dit waarmerkstrookje vermeldt steeds de naam van het betrokken ras en bij geënte planten tevens die van de onderstam en de eventuele tussenstam. Het bevat voorts, naast het betreffende strookjesnummer, een nummer van een doorlopende nummering. Bij eventuele klachten kan aan de hand van deze nummering worden nagegaan op welk bedrijf het (de) betreffende strookje(s) werd(en) aangelegd en door welke N.A.K.B.-functionaris.
Meerjarige populieren worden als regel stuk voor stuk gewaarmerkt, eenjarige vrijwel steeds gebundeld in bossen van ten hoogste 20 stuks. Bij waarmerking in bossen wordt elke bos afgesloten met touw en sluitplombe en aan elke bos een waarmerkstrookje bevestigd.
Het is de boomkwekers toegestaan de waarmerkstrookjes zelf aan de bomen te bevestigen zonder direct toezicht van een N.A.K.B.-functionaris, zolang het rooiseizoen nog niet is aangebroken. Tijdens het rooiseizoen mag hij bij het aanbrengen der strookjes wel behulpzaam zijn, maar moet dit onder toezicht van een N.A.K.B.-functionaris geschieden. Steeds heeft op alle door de kweker zelf gewaarmerkte bomen een contrôle van N.A.K.B.-zijde plaats en worden zo nodig wijzigingen in de waarmerking aangebracht.